

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้มูลความผิด
คำสำคัญ	วินัย/การลงโทษทางวินัย/คณะกรรมการ ป.ป.ช./การชี้มูลความผิด/การพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการ
นักศึกษา	มานัส สุกตะพรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ตรีเพชร จิตรมहीมา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2560

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การใช้บังคับกฎหมาย รวมทั้งปัญหาการดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ (State Official) ที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปก่อนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ชี้มูลความผิด ซึ่งมีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 57 โดยกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงเพื่อการดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัยต่อไปได้ แม้ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้วด้วยเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ทั้งนี้ การศึกษาวิจัยงานนิพนธ์นี้จะมุ่งศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (Control and Examination of the Exercise of State Power) หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง (Principle of Legality of Administrative Act) การดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Disciplinary Procedure against State Official) โดยวิเคราะห์ถึงปัญหาการใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย (Discretion of Disciplinary Sanction) แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้ว และนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ต่อไป

จากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. (the National Counter Corruption Commission) ได้วินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจาก

ราชการไปแล้ว และส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นตามกฎหมายหรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของตน แต่กลับปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาไม่สามารถลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้ เนื่องจากกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานของรัฐ (State Agency) นั้น ไม่ได้บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้วได้ จึงทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมาย (Gap in Law) ในการลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีความผิด และอาจเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐขอลาออกจากราชการไปก่อน โดยยังได้รับประโยชน์จากบำเหน็จหรือบำนาญต่อไป เพราะไม่ถูกดำเนินการทางวินัยถึงขั้นไล่ออกจากราชการ

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ โดยเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือผู้นั้นร้ายแรงผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้นั้นมีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวจะส่งผลให้การใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 บรรลุวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งยังเป็นการสอดคล้องกับหลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตามข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นกรณีอันเหมาะสมมากกว่าที่จะดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยงานสามารถดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น